

CONSELL COMARCAL DEL SEGRIÀ- ÀREA PROMOCIÓ
ECONÒMICA

PLA DE REACTIVACIÓ SOCIOECONÒMICA COVID19

Octubre 2021

INDEX

1. Dades bàsiques del Pla de Reactivació socioeconòmica del Covid19.....	2
2. Explicació del Pla de Reactivació socioeconòmica:	3
Llistat de Línies estratègiques i Accions executades:	5
3. Conclusions:	7
4. Proposta i Temporalització d'accions futures	10

1. Dades bàsiques del Pla de Reactivació socioeconòmica del Covid19

Dades del Consell Comarcal:

Consell Comarcal del Segrià, Àrea de Promoció Econòmica.

Josep Lluís Huguet, Conseller de l'Àrea.

Dades de les tècniques responsables:

- Redactora del Pla: Imma Camino Qui, icamino@segria.cat
- Executora del Pla: Eva Lega Vidal, elega@segria.cat
- Executora del Pla: Montserrat Solé Vilamajó, msolev@segria.cat

Objectiu central del Pla:

Contribuir a la reactivació econòmica i la creació d'ocupació.

Línies estratègiques del Pla:

- Agricultura i Ramaderia moderna, innovadora i d'alt valor afegit
- Emprenedoria i innovació
- Digitalització
- Energia renovable i sostenible
- Territori atractiu
- Territori de persones
- Ocupació
- Xarxa de tècnics supracomaricals

Període de realització del Pla:

Del 30/10/20 – 31/10/21

Presentació Memòria Justificativa:

Octubre 2021

2. Explicació del Pla de Reactivació socioeconòmica:

El Pla de Reactivació socioeconòmica s'ha redactat i executat tenint en compte la diagnosi realitzada a la comarca i en coordinació amb el vigent Pla Estratègic del Segrià i els objectius estratègics de la política de desenvolupament rural de la UE 2014-20 (Competitivitat de l'Agricultura, Gestió sostenible dels recursos naturals i l'acció del clima i Desenvolupament territorial equilibrat de les zones rurals).

La fase de Diagnosi es va realitzar durant els mesos de novembre i desembre 2020 i gener 2021. Es va utilitzar com a font primària les entrevistes personals als alcaldes i/o regidors dels 37 municipis que componen el Segrià. En les reunions es responia una enquesta de més de 60 preguntes (de respostes obertes i tancades) estructurada en blocs temàtics: Tecnologia, Empresa, Habitatge i Població, Serveis, Turisme i Cultura, Teixit social.

El tractament de les dades d'aquestes entrevistes va oferir una visió detallada i global de la situació del territori i va permetre realitzar diagnosi de diferents temàtiques: Diagnosi Resum de les principals variables, Diagnosi- mapeig dels espais per gent gran, Diagnosi dels temporers i la Diagnosi dels projectes turístics del Segrià.

De la diagnosi es desprèn que el fet de ser un territori agrícola (l'agricultura i la resta d'activitats de la cadena alimentària, com a activitats essencials, ha patit menys l'efecte de la pandèmia) i amb municipis amb poc teixit comercial i considerat essencial, el covid ha tingut menys afectació empresarial que en altres zones de Catalunya. Sí que hi ha hagut afectació social, com és el cas dels temporers. I no es pot oblidar la població vinculada laboralment a la ciutat de Lleida i que ha estat afectada per ERTOS o tancaments.

A més, el Segrià afronta una problemàtica estructural tot i tenir Lleida com a capital de comarca:

1. Tecnologia: la Fibra òptica arriba al 65% del territori, però disminueix dràsticament en el cas dels micropobles. La cobertura es considera regular o dolenta en un 50% dels pobles. La situació de la tecnologia suposa un impediment pel teletreball i la globalització.
2. Empresa: Agricultura amb tendència a la concentració parcel·lària i baix relleu generacional. No hi ha vivers ni espais de coworking, i només en

el 51% dels casos hi ha xarxa empresarial. Aquesta manca de xarxa és un impediment a la cooperació empresarial i a la innovació; trobem poques empreses emergents al territori. En el cas de l'agricultura, manca de productes amb valor afegit. En el 76% dels municipis no hi ha oferta de treball "white collar". A nivell d'infraestructura hi ha sòl industrial disponible (81%) però la majoria dels PI s'han de desenvolupar (73% sense serveis). A més, hi ha poca oferta de locals i de naus industrials.

3. Població: 62% dels municipis amb una població envellida degut a la emigració dels joves per manca d'oportunitats professionals i el problema de l'habitatge. El 70% dels pobles denuncien la manca d'habitatge disponible, principalment de lloguer. Els micropobles acusen el despoblament. Cal polítiques de revitalització i repoblament.
4. Serveis: Es demana solucions per atendre la gent gran i depenent, com mancomunar serveis de respir i altres, i/o replantejar l'atenció social. L'enllumenat públic i les deixalleries es considera deficient (en un 56% i 70% respectivament). Cal estudiar i ajustar-se a les necessitats en el transport per reduir la bretxa entre el món urbà i el rural. Replantejar els serveis d'ocupació de proximitat, per joves i per grans.
5. Turisme: Manca de planificació unitària i de foment del turisme. No hi ha allotjament.

Partint d'aquesta realitat socioeconòmica i d'acord a les línies estratègiques definides, es dissenyen una sèrie d'actuacions a curt termini per aconseguir l'objectiu central del Pla de contribuir a la reactivació econòmica i la creació d'ocupació.

Les tres tècniques del Pla hem treballat de manera coordinada per aconseguir els objectius liderant les accions d'acord amb el nostre background i experiència professional.

Llistat de Línies estratègiques i Accions executades:

- 1) Agricultura i Ramaderia moderna , innovadora i d'alt valor afegit.
  - a) Comunicació i promoció de l'Agricultura de la comarca:
    - i) **Participació en Alimentaria 2022**
  - b) Economia circular.
    - i) **Diagnosi i proposta pel Segrià.**

- 2) Promoure l'emprenedoria i la innovació.
  - a) Impuls a la xarxa empresarial:
    - i) **Facebook empresarial del Segrià**
    - ii) **Workshop de cooperació empresarial**
  - b) Enfortir el teixit productiu dels municipis
    - i) **Creació de Base de dades empreses emergents**

- 3) Digitalització de la comarca
  - a) **Web institucional interactiva- proposta fallida**
  - b) Formació digital a empreses:
    - i) **Formació en xarxes socials per a pimes i autònoms**
    - ii) **Suport a la transformació digital de les empreses de Ponent – Projecte compartit**
    - iii) **Aprèn a dissenyar i crea la teva web**

- 4) Energia renovable i sostenible
  - a) **Impulsar l'ús d'energies renovables en els municipis i en els seus edificis públics -Projecte compartit**
  - b) **Detectar les barreres existents a l'hora d'impulsar l'eficiència energètica en els edificis públics**

- 5) Territori atractiu:
  - a) **Diagnosi dels recursos i projectes turístics del Segrià**

- 6) Territori de persones:
  - a) Anàlisi del territori:
    - i) **diagnosi-mapeig dels espais per gent gran**
    - ii) **diagnosi de temporers 2020**

- b) Repoblament
  - i) **Decàleg**
  - ii) **Coparticipació**
  - iii) **Enquesta per nouvinguts**
  - iv) **Habitatge**
  - v) **Col·laboració amb associació Viure a Rural**
- 7) Foment de l'Ocupació
  - a) Adaptació a les noves exigències del mercat laboral
    - i) **Diagnosi i guia de nous perfils d'ocupació**

Per consultar el detall d'una acció concreta podeu contactar amb Promoció econòmica.

D'acord amb l'objecte de la subvenció, són principalment accions a CT que busquen enfrontar la situació actual, per tant son mesures conjunturals. Tot i així hem documentat que la comarca té dèficits estructurals, que cal solucionar amb mesures estructurals, a llarg termini. Per tenir un impacte real socioeconòmic és urgent donar continuïtat a aquestes accions de manera coordinada i integrada; la comarca necessita de tècnics que afavoreixin aquest engranatge per anar de forma conjunta cap a objectius comuns.

3. Conclusions:

Les actuacions realitzades en aquest any han anat dirigides a tenir un impacte immediat en l'empresa/ autònom i a proporcionar informes i dictàmens al Consell Comarcal per tal que pugui explorar les oportunitats del territori i executar accions a curt però també a llarg termini que permetin la transformació econòmica i demogràfica de la comarca.

Les accions executades han tingut bona acollida i han estat ben valorades tant per l'empresa com l'administració. Així es reforça el consens de què la comarca necessita de la tasca permanent de tècnics locals per promoure, unificar i implementar accions innovadores.

Referent a la línia estratègica "**Agricultura i Ramaderia moderna, innovadora i d'alt valor afegit**" la presència d'empreses i el Consell en una fira internacional genera sinergies en el sector i vol afectar positivament en la competitivitat de la comarca. La diagnosi sobre l'economia circular posa de manifest un desconeixement per part dels empresaris i la població dels reptes que suposa pel territori. Per aquests motius, les properes accions a CT són/ haurien de ser:

- a) La celebració d'Alimentària 2022 i la conseqüent promoció de les empreses i els sectors productius agraris de la comarca.
- b) Foment de la pagesia de proximitat, diversificada i amb valor afegit a través del web del Consell Comarcal del Segrià i d'altres com Taulelcomerç.cat
- c) Informar mitjançant taules de debat els empresaris de la comarca (no només ramaders i agricultors) i la ciutadania en general dels avantatges de l'economia circular i verda, impulsada política i econòmicament des d'Europa.

A llarg termini, la visió del Segrià és adoptar a nivell individual i de comarca el model econòmic verd i circular, que ha d'afavorir l'aparició d'un nou teixit econòmic, la bioindústria, que utilitza com a recursos el que fins ara són residus en la nostra comarca. Això ens permetrà diversificar i crear altres productes a més dels alimentaris, els biomaterials com bioplàstics, bioquímics, bioenergia,... Aquest nou teixit econòmic demanda llocs de treball i atreu talent, que incideix directament en el repoblament de la comarca.

En "**Emprenedoria i innovació**" l'esforç en crear xarxa empresarial per tal d'estimular la innovació i la cooperació ha estat ben rebut i ha implicat a uns 70 autònoms /pimes del territori, que veuen els beneficis d'estar enxarxats per afavoreix els seus negocis.

En un territori amb baixa demografia i pèrdua de teixit productiu la dinamització de l'empresa per part dels tècnics locals ha de ser constant. Les properes accions a curt termini han d'anar encaminades a enfortir el teixit productiu dels municipis, dinamitzar els vivers i espais de coworking i visibilitzar casos d'èxit/ empreses emergents.

La realitat de la “**Digitalització**” com a motor de creixement dels negocis ha comportat una molt bona acollida dels cursos de formació que s'han realitzat, com ho mostra l'alt grau de compromís de les persones inscrites. Alhora, la demanda des del territori per noves formacions és constant; cal continuar el projecte compartit amb les altres comarques de Ponent i establir itineraris formatius en aquelles empreses que volen fer un salt en la digitalització.

En quant a les accions dutes a terme sota la línia “**Energia Renovable i sostenible**”, tots els municipis del Segrià s'han sumat a la iniciativa d'escollir un edifici en el qual fer millores per a fer-los més sostenibles, acollint-se a les subvencions europees que seran molt favorables per molts dels municipis del Segrià (fins el 80% de les despeses subvencionables). L'abaratiment de l'energia incideix directament en el compte d'explotació dels municipis fent-los més competitius.

D'acord amb les polítiques europees, catalanes i estatals, l'energia verdes (renovable i fotovoltaica) és una aposta de futur més segura i menys volàtil que la del sector dels combustibles fòssils. Per aquest motiu i pel resultat de l'enquesta feta als municipis per conèixer el pols real de la seva transició energètica, les properes accions que es proposen a CT són d'informació al ciutadà, empresa i administració de la necessitat de la transició energètica, doncs l'autoconsum serà una forma de fer front als desajustos econòmics, ser autosuficients i estar més preparats davant noves crisis, i alhora lluitar contra el canvi climàtic. Així mateix es recomana acompanyar en l'ús de l'eina de mesura del consum energètic (SIE), elaborar una guia d'estalvi energètic per a ajuntaments, empreses i particulars i elaborar una guia d'ajuts per fer la transició energètica.

Pel que fa a l'eix “**Territori atractiu**”, la diagnosi elaborada ha posat sobre paper els diferents projectes de desenvolupament turístic finançats per fons europeus on els municipis del Segrià hi prenen part. Projectes en execució que es centren en espais naturals i patrimoni. També s'hi recullen el moment d'execució, demandes, projectes de futur i altres dades relatives a objectius turístics. La diagnosi ha servit perquè l'àrea de turisme compti amb un coneixement ampliat i detallat de la situació global de la comarca, identificant el pols exacte del turisme a la comarca. Aquesta informació ha donat peu a

altres propostes de futur, innovadores, per a impulsar i accelerar el turisme al Segrià en sentit unitari.

L'estratègia "**Territori de persones**" s'ha diferenciat en tres blocs: Gent gran, Temporers i Repoblament. Les reunions amb els alcaldes/ses alertaven de l'envelliment de la població i les seves conseqüències, de la desaparició d'oficis comunitaris per la manca de relleu generacional, de la poca emprenedoria, dels canvis en la pagesia local, de la manca d'habitatge i la seva incidència en la retenció del jovent, de la poca participació i iniciativa en la planificació i gestió de les polítiques municipals i de la manca d'autoestima del territori. Per això es va considerar necessari recopilar informació útil per definir estratègies per revitalitzar el territori i atendre els diferents col·lectius de ciutadans (com les noves tendències en l'habitatge, la coparticipació i altres). Per donar sortida als informes i accions iniciades proposem a CT dissenyar i crear un Pla d'acció pel món agrari i dissenyar i crear un Pla d'Habitatge pel Segrià. A Llarg termini, enriquir els Plans i treballar plegats i en concert amb altres ens supramunicipals (exemple L'Oficina local d'habitatge).

I per últim, pel que fa a l'estratègia d'**Ocupació**, la guia elaborada dels nous perfils d'ocupació permet conèixer les futures demandes i tendències laborals del Segrià. A mig termini caldria dissenyar i crear un Programa per a l'Ocupació de la comarca per tal de lligar oferta i demanda i evitar la fuga de talents fora de la comarca.

Les accions realitzades així com les accions proposades a futur a curt i llarg termini es troben agrupades i temporalitzades en el següent punt.

4. Proposta i Temporalització d'accions futures

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	ACCIONS DEL PLA REACTIVACIÓ SOCIOECONÒMICA DEL SEGRIÀ 2020-21	ACCIONS PROPOSADES a curt termini 2021-22	ACCIONS PROPOSADES a M/LL termini
<p><u>1) Agricultura i Ramaderia moderna, innovadora i d'alt valor afegit</u></p>	<p>a) Comunicació i promoció de l'agricultura de la comarca:</p> <p>- Preparar la participació en Alimentaria</p> <p>b) Economia circular: diagnosi i possibilitats del Segrià</p>	<p>a) Comunicació i promoció de l'agricultura de la comarca:</p> <p>- Celebració Alimentaria 2022 i seguiment</p> <p>b) Economia circular: taules de debat</p> <p>c) Creació de xarxa . Participació en altres webs com taulell.comerç.cat</p>	<p>a) Implantar economia circular (afavorir l'aparició de sectors emergents i nous models de negoci):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radiografia dels recursos naturals i residus generats - Mapeig - Cercar subvencions europees - difusió entre els agents i cerca d'inversors - Fomentar els clústers <p>b) Foment de la pagesia de proximitat, diversificada i amb valor afegit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tallers intergeneracionals per a la revalorització de la pagesia - Creació d'una borsa de terres (relleu generacional) - Promoure mini obradors i escorxadors mancomunats <p>c) Creació de marca de càrniques del Segrià</p>

<p>2) Emprenedoria i Innovació</p>	<p>a) Impulsar xarxa empresarial:</p> <ul style="list-style-type: none"> - creació BD - facebook empresarial - workshop cooperació 	<p>a) Segrià en xarxa: espai digital per empreses</p> <p>b) Afavorir el teixit productiu municipis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Banc d'oficis - Promoure el comerç online de la comarca <p>c) Visibilització casos d'èxit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vídeo promoció empreses - Mapeig de la comarca empreses emergents <p>d) Dinamitzar vivers i espais de coworking. Cursos/xerrades</p>	<p>a) Cens de locals i naus industrials dels municipis</p> <p>b) promoció polígons industrials</p> <p>c) Cerca d'inversors</p>
<p>3) Digitalització</p>	<p>a) Formació en xarxes socials per a pimes i autònoms</p> <p>b) Digitalització de les Pymes (àmbit comarques de Ponent PCRT):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qüestionari, diagnosi,... <p>c) Formació en ....Misoluzion.com</p>	<p>a) Creació i seguiment Itineraris formatius en la digitalització (àmbit Ponent PCRT)</p> <p>b) Cursos en la digitalització de la ciutadania (alfabetització, reciclatge digital, ...)</p>	<p>a) Finestreta única comarcal (centralitzar ajudes, sol·licituds, ...)</p> <p>b) Acompanyar als municipis a que adequin espais per fer la formació i pràctica TIC</p>

4) Energia renovable i sostenible	<p>a) Impulsar ús d'energies renovables en els edificis públics</p> <p>b) detectar les barreres existents a l'hora d'impulsar l'eficiència energètica en els edificis públics</p>	<p>a) Sensibilització sobre l'eficiència energètica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informació al ciutadà, empresa i administració de la necessitat de la transició energètica - Formació a les escoles (conveni Leader Ponent) - Acompanyament tècnic per al disseny en implementació de mesures d'estalvi energètic en tots els àmbits 	<p>a) Impulsar la penetració d'energies renovables (eòlica, solar, hidràulica, biorefineria)</p> <p>b) Rural Smart Grid</p>
5) Territori atractiu	a) Diagnosi de recursos naturals/ patrimoni	a) complementar l'estratègia de turisme del CCS	<p>a) Difusió i promoció de rutes existents. Dibuix dels camins verds</p> <p>b) Identificació / disseny rutes CCAA</p> <p>c) Senyalització d'espais verds.</p> <p>d) Catalogar oferta i serveis que participen</p> <p>e) Creació de noves rutes aprofitant subvencions</p> <p>f) Creació rutes CCAA-CCAA per rebre finançament de <i>Caminos naturales</i>.</p>

6) Territori de persones	<p>a) Diagnosi-mapeig dels espais per gent gran</p> <p>b) Diagnosi de temporers</p> <p>c) Repoblament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decàleg (Revitalització) - Coparticipació (Guia Pautada) - Qüestionari Nouvinguts (Model) - Habitatge (Diagnosi i informació tendències i finançament) - Col·laboració i xarxa: Base de dades dels serveis a la comarca del Segrià - Leader ponent 	<p>a) Suport tècnic per a la promoció i acompanyament a la creació de serveis comunitaris per a la gent gran en els municipis</p> <p>a) Promoció i acompanyament en l'ús del decàleg i disseny d'estratègies sobre la revitalització dels municipis</p> <p>b) penjar al web del CC el Qüestionari i la Guia pautaada</p> <p>b) Creació i disseny. amb els diferents tècnics del CC, del</p> <p><i>Pla d'Habitatge per al Segrià</i></p> <p>(Veure document annexos Decàleg)</p>	<p>a) Oferta de serveis públics a la tercera edat</p> <p>b) Promoció i complementarietat amb empreses del tercer sector.</p> <p>c) Implementació d'accions coordinades amb els tècnics del</p> <p><i>Pla d'Habitatge per al Segrià</i></p> <p>(Veure document annexos Decàleg)</p>
7) Ocupació	<p>a) Diagnosi de les necessitat ocupacionals en:</p> <p>Ec circular/ energies renovables/ digitalització...</p> <p>b) Guia Nous perfils ocupacionals</p>	<p>a) Creació i disseny, amb els diferents tècnics del CC, del</p> <p><i>Pla d'Ocupació per al Segrià</i></p> <p>(Veure document annexos Decàleg)</p>	<p>a) Implementació d'accions coordinades amb els tècnics del CC del <i>Pla d'Ocupació per al Segrià</i></p> <p>(Veure document annexos Decàleg)</p>
8) Xarxa de tècnics supracomarçals	<p>a) Reunions periòdiques amb els tècnics del CC del Segrià i amb els de la comarca.</p> <p>b) Reunions tècniques de les comarques de Ponent; elaboració i execució de projectes conjunts</p>	<p>a) Execució de projectes conjunts supracomarçals</p>	<p>a) Creació d'un servei de tècnics de desenvolupament local en la comarca i supracomarçal</p>